

Pályázati kisokos vállalkozások számára

Készítette:

Goodwill Consulting Kft.

2021.

Bevezető

Amikor egy vállalkozás fejleszteni szeretne, nem mindig áll rendelkezésére annyi önerő, amennyit a beruházás megkövetelne. Mit lehet ilyenkor tenni?

Érdemes feltérképezni mind a támogatott hitelek, de nem utolsó sorban a pályázatok által nyújtott lehetőségeket.

Jelen kiadvány célja, hogy megismertesse a vállalkozásokkal a pályázati rendszert, hogy milyen feltételek mellett, milyen tevékenységek és beruházások lehetnek támogatottak. Megnézzük, hogy mik egy jó pályázó ismérvei, és pontosan miket is tartalmaz egy felhívás. Valamint, hogy a sikeresség után milyen teendő vannak még a cégnek.

Ha többet szeretne megtudni, esetleg kérdése lenne a rendszerrel, vagy konkrét pályázattal kapcsolatban, keressen minket bizalommal partnerünkön, a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarán keresztül!

Pályázati alapok

A cél közös: EU minden országa sikeres legyen, javuljon a lakosok élete, javuljon a biztonság, polgárokat ugyanazon alapvető jogok illessék meg

A tagállamok méltányos alapon, anyagi lehetőségeik arányában fizetnek be a közös uniós költségvetésbe. Azaz a nagyobb gazdasággal rendelkező országok többel, a kisebb gazdasági teljesítményűek pedig kevesebbel járulnak hozzá a közös kasszához. Az uniós költségvetés célja nem a vagyon újraelosztása, hanem hogy forrásokat biztosítson olyan közérdekű célok megvalósításához, amelyek minden európai számára fontosak.

A tagállamok, így Magyarország által az uniós költségvetésbe befizetett pénz számos közcélú – pl. utak építését, a kutatói munka támogatását és a környezet védelmét célzó – program és projekt finanszírozását teszi lehetővé EU-szerte.

A rendszernek biztosítani kell, hogy az uniós költségvetés bevételeinek szintje kalkulálható és elégséges legyen, ugyanakkor tekintettel kell lennie a tagállamok teherbíró képességére is. A tagállamok ennek megfelelően jövedelmükkel arányos befizetéseket teljesítenek. Az uniós pénz mintegy 94%-át a különböző uniós szakpolitikákra költik, legnagyobb része visszakerül a tagállamokhoz.

Az EU költségvetéséhez hasonlóan hétéves tervezési ciklusonként jelölik ki a kohéziós politika fejlesztési irányait, és rendelnek hozzá forrásokat a tagállamok és az Európai Bizottság közösen.

Magyarország a 2021-től kezdődő pénzügyi ciklusban minden korábbinál több, 51,3 milliárd eurónyi forrással számolhat, ezen belül a Next Generation EU elnevezésű új eszközökből Magyarországnak 16,7 milliárd euró jut.

A következő alapokkal számoltunk a 2014-2020-as ciklusban:

- Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA),
- Európai Szociális Alap (ESZA),
- Kohéziós Alap (KA),
- Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) és
- Európai Tengerügyi és Halászati Alap (ETHA)

Az új ciklusban az operatív programokat kezelő, már hatékonynak bizonyult szervezetrendszerben nem lesz érdemi változás.

Az operatív programok (OP) szintén az egész hétéves pénzügyi ciklusra szóló, tagállamok által elkészített és a bizottság által jóváhagyott stratégiai dokumentumok. Az operatív programok egy szakpolitikai fejlesztési terület (pl. közlekedésfejlesztés) vagy földrajzi terület fejlesztésére irányuló fejlesztési prioritásokat határoznak meg. Ezen prioritásokon belül kerülnek meghirdetésre azok a pályázati felhívások, kijelölésre kiemelt vagy nagy projektek, illetve választják ki az egyéb speciális támogatási formákat, amelyeket intézkedéseknek nevezünk és amelyek a prioritásban meghatározott cél elérését szolgálják.

A 2021-2027-es fejlesztési ciklusban az operatív programok száma nem változik (Budapest és Pest megye szétválasztását érintő módosítást kivéve), azok azonban új elnevezésekkel kerültek meghirdetésre.

A 7 új Operatív Program összesen 35,1 milliárd euró fejlesztési forrást jelentenek Magyarország számára a következő években.

A 2021-27-es időszak Operatív programjai a következők:

- Digitális Megújulás Operatív Program (DIMOP)
- Humánfejlesztési Operatív Program (HOP)
- Magyar Akvakultúra- fejlesztési Operatív Program (MAKOP)
- Mobilitás Operatív Program (MIOP)
- Vállalkozásfejlesztési és Innovációs Operatív Program (VINOP)
- Versenyképes Magyarország Operatív Program (VMOP)
- Zöld Infrastruktúra és Klímavédelmi Operatív Program (ZIKOP)

Az eddigi legnépszerűbb program, a Gazdaságfejlesztési és innovációs operatív program (Ginop) neve Vállalkozásfejlesztési és innovációs operatív programra változik, erre a tervezett keretszámok alapján a források 30 százalékát allokálnák. A zöld átállást a korábbinál nagyobb mértékben fogják segíteni, az ezt célzó operatív program 19 százalékkal részesedik a forrásokból, a Humán fejlesztési operatív programra 7 százalék jut, a területi önkormányzatokkal való együttműködésre is épülő Versenyképes Magyarország operatív programra pedig a korábbiaknál jóval jelentősebb 20 százalékot terveznek. Ezek mellett a közlekedésfejlesztést segítő Mobilitás operatív program aránya 20 százalék, míg a Digitális Megújulás Operatív programnál ez a mérték 4 százalékra tervezett. A Magyar Akvakultúra Fejlesztési Operatív Program ezeken felül, külön szabályok szerint finanszírozott.

Hazai források

Az EU-s pályázatokon kívül, a kormány külön forrást különít el saját költségvetéséből. Általánosságban véve ezen kiírások olyan területeket céloznak meg, amelyeket az EU-s források nem, vagy kis mértékben támogatnak csupán. Így például hazai források állnak/állhatnak rendelkezésre Pest megyében, az építőipari vállalkozásoknak, innovációs beruházásokra, a turisztikai fejlesztéseknek, vagy önkormányzatoknak.

Ilyen pályázatok voltak az utóbbi időszakban: PMKKV, Építőipari vállalkozások támogatása, Kisfaludy Program, Magyar Falu Program, Innovációs pályázatok.

Alapfogalmak, melyekkel érdemes tisztában lenni, mielőbb pályázunk

Pályázati feltételek: Az adott feltételek mindig az aktuális pályázat kiírásában találhatóak meg. Megkötések szoktak vonatkozni a vállalkozása tevékenységi körére, előző éves árbevételére, mérlegfőösszegre, létszámára, valamint arra is, hogy hol található vállalkozása székhelye, telephelye. Amely általános feltétel, az az, hogy vállalkozása nem állhat csődeljárás alatt, nem lehet munkaügyi bírsága, valamint NAV tartozással ne rendelkezzenek.

- Pályázók köre: a felhívásban meghatározásra kerül a szervezet formája, létszámigénye, árbevétel nagysága
- Kizáró okok, speciális feltételek: meghatározásra kerülnek a kizáró okok, mint például elvárt árbevétel nagysága, valamint egyéb feltételek, mint célcsoporttal szembeni elvárások, vagy az épülettel szembeni elvárások
- Területi korlátozás: az ország mely részén támogathatóak a projektek

Konvergencia / KMR régió: minden pályázatnak területi megkötése van, tehát csak az adott régióban telephellyel, vagy székhellyel rendelkező vállalkozások pályázhatnak. A KMR (Közép-magyarországi régió) alatt Budapest és Pest megyét értjük, míg a konvergencia régiók a kevésbé fejlett, vidéki térséget jelentik.

De minimis támogatás: minden vállalkozás rendelkezik úgy nevezett de minimis, vagy csekély összegű támogatási kerettel, amelynek értéke 200.000 euró és egy meghatározott időszakra szól. Ezt a támogatást a pályázat során akkor veheti igénybe, hogyha a pályázati feltételek engedélyezik.

K+F+I: Ezek a felhívások a felfedező kutatásokat, az innovatív vállalkozások fejlesztéseit, illetve kutatói-ipari együttműködéseket és az innovatív ötletek megvalósítását egyaránt ösztönzik. A kormány nagy hangsúlyt fektet ezen pályázatokra, mind EU-s mind pedig hazai forrásból is támogatják ezeket.

Mezőgazdasági vállalkozás: sokszor egy szervezetnek kérdéses, hogy a Vidékfejlesztési Program, vagy a GINOP pályázataira nyújthat be kérelmet. Egy vállalkozás akkor minősül mezőgazdasági vállalkozásnak, ha a támogatási kérelem benyújtását megelőző, lezárt üzleti évben árbevételének legalább 50%-a mezőgazdasági tevékenységből származott.

Konzorcium: bizonyos felhívások megpályázására konzorciumi formában is van lehetőség, tehát egy vállalkozás többedmagával is pályázhat. Bizonyos pályázatok elvárják a konzorciumban történő pályázást, például előírják, hogy egy vállalkozás köteles maga mellé venni egy egyetemi kutató intézetet.

Éves fejlesztési keret: A 2014–2020-as időszakban többéves nemzeti keretet, emellett évente éves fejlesztési keretet kell készíteni. A 272/2014-es Kormányrendelet szerint a többéves nemzeti keret beruházási prioritásonként tartalmazza a programok éves indikatív pénzügyi kereteit, valamint prioritási tengelyenként az eredményességi keretbe foglalt indikátorokra vonatkozóan a célértékek éves bontását. Tartalmazza a pályázatok nevét, célját, támogatottak körét, összeget, mértéket.

Közvetett támogatás: Közvetett támogatások (global grant) esetén a tagállam vagy az Irányító Hatóság az operatív program egy részének irányítását és végrehajtását egy megállapodás keretében átruházhatja egy vagy több közvetítő szervezetre, amely tovább osztja a támogatásokat a kedvezményezetteknek. Ilyen támogatáskezelő szervezet lehet helyi hatóság, regionális fejlesztési szervezet vagy a nem kormányzati szervezet is. Az ilyen hatáskör-átruházás nem érinti az Irányító Hatóság és a tagállamok pénzügyi felelősségét.

Kombinált hiteltermék: a vissza nem térítendő (VNT) támogatások mellett megjelentek a visszatérítendő (VT) támogatási formák is. Egy pályázaton belül ezek kombinálva is előfordulhatnak, tehát a VNT támogatás mellett VT támogatás vehető fel – utóbbit vissza kell fizetni, ezekre az összegekre általában kedvező kamatozás jellemző.

A kombinált termékeken túl megjelentek a tisztán hitelt nyújtó Hitelprogramok szintén EU-s forrásból, amelyek 0%-os kamatozásúak, valamint egyéb díjaik is kedvezőbbek.

Önerő: a pályázatok világában ritkán fordul elő, hogy nem szükséges önerőt beletenni a vállalkozásnak. A pályázatok általában 20-70% között támogatják az adott fejlesztést. Természetesen léteznek 100%-os támogatású felhívások is a vidéki régiókban, azonban itt is szükséges felmérni, hogy milyen költségek számolhatóak el a pályázaton belül.

Egy fejlesztés megvalósításának szakaszai: Pályázati kérelem beadása – elbírálás – támogatási szerződés kötése – esetleges közbeszerzés – megvalósítási időszak – projektzárás – fenntartási időszak

Induló vállalkozás: a vállalkozás még nem rendelkezik egy teljes lezárt üzleti évvel. A pályázatok csak nagyon kisrészt támogatják az induló vállalkozásokat, a legtöbb esetben megkövetelik legalább az egy lezárt üzleti évet a pályázóktól.

Pontozási rendszer: a pályázatok elbírására pontozási rendszeren keresztül történik, mely lehet egyszerűsített (formai értékelés – döntés), vagy hagyományos (formai értékelés – tartalmi értékelés – döntés) eljárásrendű. Ezeken túl megkülönböztetjük még a kiemelt projektek elszámolási rendszerét, valamint a kétfordulós projektek rendszerét is.

TEÁOR: a gazdasági tevékenységek egységes ágazati osztályozási rendszere.

Kitöltő program: a pályázati kérelem benyújtása, pár speciális esettől eltekintve, internetes felületen, egy kitöltő program segítségével történik.

Tartalmi értékelési szempontok: Amennyiben a pályázati Felhívás tartalmaz „tartalmi értékelési szempontrendszer” – nem támogathatók azok a támogatást igénylők, amelyek esetében a támogatási kérelemre adott összpontszám nem éri el a minimális **x** pontot a pontozás során. Ezen értékelési szempontrendszer kizárólag a támogatási kérelmek elbírálása során kerül alkalmazásra. A fenntartási időszak eredményességi mérése az annak megfelelő pontban fogalt értékelési szempontok alapján történik.

A „**tartalmi értékelés**” szempontjai lehetnek például az alábbiak:

- *Kapcsolódik-e a fejlesztés a Felhívás céljaihoz?*
- *A fejlesztés költségvetése reális és takarékos módon került-e összeállításra?*
- *A támogatást igénylő az IFKA Közhasznú Nonprofit Kft. által kiállított tanúsítvánnyal rendelkezik arról, hogy előminősítésen átesett!*
- *1 főre eső személyi jellegű ráfordítás összege;*
- *Saját tőke arány; stb...*

Indikátorok: A utóbbi időben megjelent felhívások esetében az indikátorok pont projektszinten nem releváns, mivel a kedvezményezettek projektjeik megvalósításával hozzájárulnak a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Programban foglalt indikátor célértékek teljesítéséhez.

Azonban vannak olyan speciális feltételek és kötelezettségek, amelyek szinte minden pályázat esetében relevánsak, ilyenek például:

- A **fenntartási kötelezettség:** a projekt megvalósítás befejezésétől számított **x évig** (esetenként eltérő lehet, átlagban kb. 3 év).
- Lehet továbbá az éves átlagos statisztikai állományi létszám fenntartása, vagy legalább **x** fővel való növelése is elvárás a projekt megvalósítás keretében, de ez nem minden esetben.
- A Felhívások keretében nyújtott támogatás újonnan a legtöbb esetben - **visszatérítendő és adott feltételek mentén vissza nem térítendővé alakuló támogatásnak minősül.** A felhívás „Eredményességi mérés” fejezetében foglaltak részben vagy teljes mértékben történő teljesítése esetén, a visszatérítendő támogatás részben vagy egészben vissza nem térítendő támogatássá módosulhat.

Az „eredményességi mérés” értékelési szempontjai lehetnek például az alábbiak:

- *Az átlagos statisztikai állományi létszám megtartása a bázis évhez képest;*
- *A személyi jellegű ráfordítás növekedése a bázis évhez képest;*
- *Az 1 főre eső bruttó hozzáadott érték növekedése a bázis évhez képest, vagy értéke a visszamérés évében;*
- *Továbbá, például: Részt vesz legalább három különböző, a Modern Mintaüzem Program keretében regisztrált mintaüzem-látogatáson; Az IFKA Közhasznú Nonprofit Kft. által validált zöldítési tervvel rendelkezik; Igénybe veszi az Országos Vállalkozói Mentorprogram valamely szolgáltatását;*

IFKA előminősítés: Továbbá, tapasztalatok alapján az utóbbi időben megjelent Felhívások keretében kizárólag az **IFKA Közhasznú Nonprofit Kft. által lefolytatott szakmai előminősítési eljárás során kiválasztott vállalkozások számára**, az előminősítés keretében bemutatott fejlesztési elképzeléseikben foglalt tevékenységek megvalósítására kerülhet sor. Tehát alapfeltétel, hogy a támogatást igénylők az IFKA Közhasznú Nonprofit Kft. által a támogatási kérelem benyújtása előtt kiállított tanúsítvánnyal rendelkeznek. **Az előminősítésre / tanúsítvány megszerzésére ezekben az esetekben egy meghatározott időintervallumban lehet kérelmet benyújtani.**

Egy jó pályázó ismérvei

Pénzügyi felkészülés

- A pályázó vállalkozás beszámolója
  - A pályázó legutolsó lezárt, teljes (365 nap) üzleti évre vonatkozó közzétett éves beszámolója szerinti átlagos **statisztikai állományi létszáma nem lehet kevesebb 1-3 főnél.**
  - A pályázó legutolsó lezárt, teljes (365 nap) üzleti évre vonatkozó közzétett éves beszámolója szerinti **saját tőkéje nem lehet negatív.**
  - A **projekt összköltsége nem lehet magasabb** a pályázó legutolsó lezárt, teljes (365 nap) üzleti évre vonatkozó közzétett éves **beszámolója szerinti árbevételénél.**

K+F pályázat esetén:

- A pályázó által **igényelt támogatás összege nem lehet magasabb** a pályázó legutolsó lezárt, teljes (365 nap) üzleti évre vonatkozó közzétett éves **beszámolója szerinti saját tőke összegénél.**
  - **A projektben 1 évre tervezhető átlagos személyi jellegű ráfordítás nem lehet magasabb** a pályázó 2019. évi lezárt, teljes (365 nap) üzleti évre vonatkozó közzétett éves **beszámolója szerinti személyi jellegű ráfordításának 100%-ánál.**
- Előleg kérdése

A projekt megvalósításához előleg igényelhető. A támogatott projektek esetében az utófinanszírozású tevékenységekre igénybe vehető maximális előleg mértéke mikro-, kis- és középvállalkozás kedvezményezett esetén a megítélt támogatás 50%-a. (K+F pályázat esetén 75%)
  - Tudjuk finanszírozni a projektet

A vállalkozások által elérhető pályázatok szinte kivétel nélkül utófinanszírozással kerülnek elszámolásra, így a pályázati projekt megvalósításához elengedhetetlen szükséges önerő rendelkezésre állása mellett, megfelelő likviditással is rendelkezni, hiszen kizárólag csak a kiegyenlített számlákat lehetséges benyújtani elszámolásra.
  - Legyünk hitelképesek

A pályázati projekt megvalósításához szükséges önerő sok esetben hitelből kerül finanszírozásra, így elengedhetetlen, hogy már a pályázat benyújtása előtt ellenőrizzük a

hitelképességünket. Továbbá egyre nagyobb hangsúlyt kapnak a visszatérítendő finanszírozások, melyek bírálata hasonlít egy piaci alapú hitelbírálathoz..

Szakmai felkészülés

- Legyen kész szakmai koncepció
A legtöbb pályázat kész szakmai koncepció bemutatását várja el, így már érdemes tervezés fázisban felállítani, hogy milyen koncepció mentén szeretnénk a pályázat benyújtását, megvalósítását.
- Legyen kész tervezési dokumentáció, engedély
Építési beruházás esetén komplett tervezői tervdokumentáció benyújtása szükséges, sőt egyes pályázatok a jogerős építési engedélyt is elvárják a benyújtás pillanatában, így mindenképp szükséges edokumentációkelőkészítése, hiszen egy rövid időre kinyíló pályázat esetében ezek beszerzése időben nem férnek bele.
- Legyen projektköltségvetésünk
Minden esetben pontos költségvetés kerül benyújtásra a pályázati adatlapon, melytől a megvalósítás folyamán csak nehézkesen és kisebb mértékben lehet eltérni, így mindenképp célszerű előre jól átgondolt reális, árajánlatokkal alátámasztott költségvetés kidolgozása. Példaként említhető, hogy egy nagyobb k+f projekt költségvetésének összeállítása akár több hónapot is igénybe vehet, a felmerülő költségtételek számának és azok kategóriáinak függvényében.
- Előre egyeztessünk a szállítókkal
Legtöbb esetben minden egyes költségtétel vonatkozásában három független árajánlat csatolása szükséges a pályázat benyújtásához. Ezek beszerzése olykor sok időt emészt fel, főleg ha valami speciális gépet szeretnénk beszerezni.

Biztosíték

- Számoljunk a biztosíték kérdésével
  - Társfinanszírozott kiírások esetében nem köteles biztosítékotnyújtani kérelemre az a kedvezményezett, amely rendelkezik legalább egy lezárt, teljes (12 naptári hónapot

jelentő) üzleti évvel, és a támogatási kérelem benyújtásakor szerepel az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 178. § 32. pontja szerint közzétett köztartozásmentes adózói adatbázisban.

- Tisztán hazai forrásból meghirdetett pályázatok esetében: K+F támogatás leszámítva szükséges biztosítékot nyújtani
- Visszatérítendő támogatás esetében: minden esetben szükséges biztosítékot nyújtani
- Legyen felajánlható biztosítékunk

Biztosíték lehet az odaítélt támogatás összegének:

- 120%-át jelentő, feltétel nélküli és visszavonhatatlan hitelintézet vagy – megfelelő referenciával rendelkező – pénzügyi vállalkozás által vállalt garancia, vagy
- 150%-át kitevő hitelbiztosítéki értéken megállapított jelzálogjog, melynek zálogtárgya csak permentes, forgalomképes és nem lakás céljára szolgáló ingatlan lehet.

Jog

- Nincs köztartozás (NAV, helyi önkormányzat)
- Rendezett munkaügyi kapcsolatok
- Nincs felszámolás vagy végelszámolás

Hogyan néz ki egy pályázat?

Mielőtt egy kiírást meghirdetnek, társadalmi egyeztetés alá bocsájtják, aminek keretein belül egy meghatározott időtartam alatt várják a hozzászólásokat, javaslatokat. Az idő lejártá után már a javaslatokkal módosított felhívás kerül meghirdetésre. A tényleges pályázat meghirdetése, és a benyújtási idő megkezdése között általában egy hónap idő áll rendelkezésre, hogy a dokumentáció összeálljon.

Hogyan néz ki egy felhívás?

Egy támogatási kérelem összeállítása esetén első körben a legfontosabb áttanulmányozni a benyújtás feltételeit tartalmazó felhívást (jobb esetben a kivonatot) és a pályázat kitöltésének segédleteit (pl. kitöltési útmutatót, sablonokat, szerződési feltételeket).

Fontos tudni, hogy a pályázati dokumentációk menet közben is módosulhatnak, így a támogatási kérelem benyújtása előtt nem árt ellenőrizni a pályázat honlapján található dokumentum aktuális verzióját, és figyelni a közleményeket is.

Például:

A 2021-2027-es operatív programok keretében megjelent felhívások státusza a támogatási kérelmek benyújthatósága szempontjából **aktív, felfüggesztve/ideiglenesen szüneteltetve vagy lezárult/lejárt benyújtási határidejű** lehet.

1. **Aktív:** Minden olyan felhívás, amelyre jelenleg támogatási kérelmet lehet benyújtani. Azok a felhívások is aktívnak minősülnek, amelyeknél értékelési szakaszok közötti benyújtási szünet van.

2. **Felfüggesztve/Ideiglenesen szüneteltetve:** Minden olyan felhívás, amelynek felfüggesztéséről, átmeneti szüneteltetéséről közlemény jelent meg.

3. **Lezárult/Lejárt benyújtási határidejű felhívások:** Azok a felhívások, amelyeknek a benyújtási határideje lejárt, vagy közlemény jelent meg az adott konstrukció lezárásáról.

A különböző pályázatok dokumentációja eltérő lehet, de az alapok egy pályázat benyújtásánál szinte minden esetben a következők:

Kitöltött **pályázati adatlap**, amely tartalmazza:

A **projekt leírást, a pályázat indokoltságát és célját**, a megvalósítandó tevékenységeket, a projekt szakmai megvalósításának leírását, mérföldkövek tervezését és a projekt végrehajtásának időtartamát, indikátorokat, a fenntartás leírását, a biztosítékok körét,

amennyiben szükséges közbeszerzési eljárás – az árajánlatok és további csatolandó nyilatkozatokat/melléleteket.

A támogatható tevékenységeknél megkülönböztetünk:

- Önállóan támogatható tevékenységeket
- Önállóan nem támogatható tevékenységeket
- Nem támogatható tevékenységeket

A projekt megvalósítása során meg kell felelni a **pályázatban rögzített elvárásoknak**, amelyet figyelembe kell venni a pályázat benyújtása során, mint például:

- Műszaki, szakmai tartalommal kapcsolatos elvárások
- Esélyegyenlőség és környezetvédelmi szempontok érvényesítésével kapcsolatos elvárások
- Mérföldkövek tervezésével kapcsolatos elvárások
- A projekt szakmai megvalósítása során a közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó elvárások
- Egyéb elvárások

A projekt szakmai megvalósításával kapcsolatos egyéb elvárások és kötelezettségek lehetnek:

- A projektvégrehajtás időtartamára
- A projekt területi korlátozása
- A megvalósítási helyszín műszaki követelményei
- Fenntartási kötelezettség
- Az elszámolhatóság feltételei
- Az elszámolható költségek mértékére, illetve arányára vonatkozó elvárások
- A Felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok

A csatolandó melléletek listája a következőkből állhat:

- A gazdálkodási adatok igazolására elvárt dokumentumok
- Éves beszámoló közgyűlés, taggyűlés, illetve a tulajdonosok általi jóváhagyását igazoló dokumentum

- A támogatást igénylő hivatalos képviselőjének aláírási címpéldánya vagy ügyvéd által hitelesített aláírásminta
- Árajánlatok a tervezett eszközbeszerzéshez, felújítási munkálatokhoz (minden árajánlatból 3 darabot szükséges bekérni, melyből választanunk kell a projekt során)
- Nyilatkozatok (saját forrás igazolása, de minimis nyilatkozatok, stb.)

A pályázatok benyújtása régebben postai úton zajlott, ma már elektronikus módon történik.

Nézzünk egy konkrét példát.

Pályázok Kft. Győr-Moson-Sopron területén tevékenykedik, szeretne munkaerőt bővíteni és eszközöket beszerezni. Így megpályázza az NFA munkahelyteremtő kiírást.

A pályázathoz szükséges dokumentumok szükségesek a részükről:

- Az elektronikus úton kitöltött pályázati adatlap, amely tartalmazza a projektgazda adatait, a beruházás leírását, elvárt eredményeit
- A csatolandó mellékleteket, adatlapokat melyek:
- Adatlap a projektgazdáról
- Beszámoló, cégkivonat, aláírási címpéldány, tulajdoni lap
- Működési engedély, Nav 0-s igazolás
- Beruházás pontos költségei
- A pályázat szöveges ismertetése
- Tájékoztató adatok a tervezett beruházáshoz igényelt állami támogatások intenzitárásól
- De minimis nyilatkozatot
- Nyilatkozatot a saját forrásról
- Tájékoztató arról, hogy átlátható szervezetnek minősül
- Árajánlatok a tervezett eszközbeszerzésre

A benyújtott pályázatokat az elbíráló hatóság szakaszosan, de folyamatosan is elbírálhatja, amelyről értesítést küld a projektgazdának. Előfordulhat, hogy a vizsgálat során hiányt tapasztalnak, ekkor hiánypótlásra szólíthatják fel a pályázót, melynek tisztázására egy adott időtartam alatt van lehetőség.

Projekt- management

Mikor nyertes egy pályázat? – Ha a Kiíró Hatóság értesítette a pályázót a nyertesség tényéről

A támogatási szerződés (TSZ) kiküldésre kerül, melynek aláírása után megkezdhető a projekt

A támogatási szerződés tartalmazza a pontos információkat: a pályázó adatait, a pályázat és projekt adatait, teendők, előrehaladás ütemterve, vállalások, megvalósítás és befejezés lépéseinek tisztázása, felelősségvállalás a megvalósításra

A TSZ után elkezdhető a beruházás, fejlesztés. Az esetek többségében már folyó beruházásra nincs lehetőség támogatást igényelni.

Monitoring rendszer: az a folyamat, amely segítségével a Hatóság vizsgálja, hogy a beruházás és fejlesztés a megfelelő ütemben, a pályázati dokumentációnak megfelelően zajlik-e. Ennek eszközei lehetnek a helyszíni ellenőrzések, vagy írásos beadott anyagok. A nyertesnek ugyanakkor kötelezettsége is van, hogy időszakosan jelentsen a beruházás alakulásáról, hogy alátámassza a megvalósítást – fenntartási jelentésekkel, zárójelentéssel, számlákkal.

Projektmenedzsment

Mi a projektmenedzsment?

„A projektmenedzsment a projekttevékenységhez kapcsolódó tudás, készségek, eszközök és technikák alkalmazása a projektkövetelmények teljesítése érdekében. A projektmenedzsment folyamata magába foglalja a tervezést, a projektmegvalósítást, az előrehaladás és teljesítmény mérését.”

Projektmenedzsmentről beszélhetünk, hogyha megvan:

- a támogatói határozat,
- a TSZ hatályba lépett,
- a projekt megvalósítása kezdeti / vég szakaszba lépett
- maga a projektfenntartási időszak alatt végzett tevékenységekről

Egy projekt szereplői a pályázatok esetében:

- kedvezményezett (vagyis a nyertes)

- közreműködő szervezet (aki a támogatást megítélte)
- kivitelező / szállító / szolgáltató (vagyis akiknek a segítségét igénybe vesszük a projekt során)
- projektmenedzsmen, projektmenedzser (aki a feladatokat kézben tartja és koordinálja)

Tehát a feladatok, amik a projekt megvalósítása közben még adódnak:

- adminisztráció
- dokumentálási rendszer kialakítása
- pénzügyi elszámolás folyamata
- előrehaladási jelentések, adatmódosítások

Kihívások ezek kapcsán:

- határidők megtartása
- megfelelő, hiánytalan dokumentáció összeállítása
- fenntartási időszak kötelezettségeinek betartása

Projektmenedzser feladata a pályázatírási szakaszban elkezdődik, így egy jól megírt projekt jól elszámolható. Ezek a feladatok:

- előzetes felmérés a tervezett költségek realitásáról
- kockázatelemzés
- ütemterv készítése
- fenntarthatósági vizsgálat (esélyegyenlőség, környezeti fenntarthatóság, indikátorok, stb.)

Ennek fényében a Kedvezményezettet nem érhetik meglepetések a megvalósítás folyamatában, hiszen rendelkezik a megfelelő elemzésekkel és háttér információkkal.

Nyilvánosság biztosítása

Az EU alapvető tájékoztatási kötelezettségeket állapít meg minden egyes projekt esetében. Ezek a kötelezettségek operatív programonként eltérőek, ezen belül is függnnek a projekt méretétől és milyenségétől.

Általánosan elmondható, hogy a megfelelő kommunikációhoz szükséges van: projekt nyitó és záró sajtóközleményre, tájékoztató táblák kihelyezésére, esetlegesen rendezvények, fogadások megszervezésére, valamint egyéb média megjelenésekre.

Mindezek megjelenését (színek, logók, kötelező elemek) az arculati kézikönyvek írják meg.

A kért dokumentációk, jelentések elmaradása, nyilvánosság biztosításának elmaradása a TSZ megszűnését, ezáltal a pályázati támogatás elvesztését / visszafizetését vonhatja maga után.